C/2024/6831

29.11.2024

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 21 octombrie 2024

privind politicile economice, bugetare, de ocupare a forței de muncă și structurale ale Sloveniei

(C/2024/6831)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului ([1]), în special articolul 3 alineatul (3),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

(1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ([2]), care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență (denumit în continuare „mecanismul"), a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul oferă statelor membre sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. În concordanță cu prioritățile semestrului european pentru coordonarea politicilor economice, mecanismul ajută la realizarea redresării economice și sociale și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, în special reforme și investiții pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală și pentru a face mai reziliente economiile statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung, la îmbunătățirea coeziunii teritoriale în cadrul Uniunii și la sprijinirea continuării punerii în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale.

(2) Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului ([3]) (denumit în continuare „Regulamentul REPowerEU"), care a fost adoptat la 27 februarie 2023, vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia. Aceasta va contribui la realizarea securității energetice și la diversificarea aprovizionării Uniunii cu energie, sporind, în același timp, gradul de utilizare a surselor regenerabile de energie, capacitățile de stocare a energiei și eficiența energetică. Slovenia a adăugat un nou capitol privind REPowerEU în planul său național de redresare și reziliență pentru a finanța reforme și investiții esențiale care vor contribui la atingerea obiectivelor REPowerEU.

([1]) JO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
([3]) Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 februarie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2021/241 în ceea ce privește capitolele privind REPowerEU din planurile de redresare și reziliență și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, (UE) 2021/1060 și (UE) 2021/1755 și a Directivei 2003/87/CE (JO L 63, 28.2.2023, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

(3) La 16 martie 2023, Comisia a publicat o comunicare intitulată „Competitivitatea pe termen lung a UE: perspectiva după 2030”, pentru a fundamenta deciziile în materie de politică și pentru a crea condițiile-cadru pentru stimularea creșterii. Comunicarea abordează competitivitatea din perspectiva a nouă factori determinanți care se susțin reciproc. Printre respectivii factori determinanți, accesul la capitalul privat, cercetarea și inovarea, educația și competențele, precum și o piață unică funcțională apar ca priorități de politică esențiale pentru reformele și investițiile în vederea abordării provocărilor actuale în materie de productivitate, precum și în vederea consolidării competitivității pe termen lung a Uniunii și a statelor sale membre. La 14 februarie 2024, Comisia a publicat o comunicare intitulată „Raportul anual pentru 2024 privind piața unică și competitivitatea”. Respectiva comunicare detaliază punctele forte și provocările în materie de competitivitate cu care se confruntă piața unică europeană, urmărind evoluțiile anuale în funcție de cei nouă factori determinanți ai competitivității care au fost identificați.

(4) La 21 noiembrie 2023, Comisia a adoptat Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2024, care marchează începutul semestrului european din 2024. La 22 martie 2024, Consiliul European și-a declarat susținerea pentru prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2024, care sunt axate pe cele patru dimensiuni ale durabilității competitive. La 21 noiembrie 2023, Comisia a adoptat și un aviz privind proiectul de plan bugetar pentru 2024 al Sloveniei. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun pentru 2024 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor pentru politicile de ocupare a forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ([4]) (denumită în continuare „Recomandarea pentru 2024 privind zona euro”) la 12 aprilie 2024 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 11 martie 2024.

(5) La 30 aprilie 2024 a intrat în vigoare noul cadru de guvernanță economică al Uniunii. Cadrul include noul Regulament (UE) 2024/1263 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală, Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului ([5]) privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv, astfel cum a fost modificat, și Directiva 2011/85/UE a Consiliului ([6]) privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre, astfel cum a fost modificată. Obiectivele noului cadru de guvernanță economică sunt promovarea unor finanțe publice solide și sustenabile, a unei creșteri durabile și favorabile incluziunii și a rezilienței prin intermediul reformelor și al investițiilor, precum și prevenirea deficitelor publice excesive. Noul cadru de guvernanță economică promovează, de asemenea, asumarea responsabilității la nivel național și pune un accent mai puternic pe politicile pe termen mediu, în combinație cu o asigurare mai eficace și mai coerentă a aplicării legii. Fiecare stat membru trebuie să prezinte Consiliului și Comisiei un plan bugetar-structural național pe termen mediu. Un plan bugetar-structural național pe termen mediu conține angajamentele unui stat membru în domeniile bugetului, reformelor și investițiilor și acoperă o perioadă de planificare de patru sau de cinci ani, în funcție de durata normală a legislaturii naționale. Traiectoria cheltuielilor nete ([7]) care este indicată în planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu trebuie să respecte cerințele prevăzute în Regulamentul (UE) 2024/1263, inclusiv cerințele referitoare la plasarea sau menținerea datoriei publice pe o traiectorie descendentă plauzibilă până la sfârșitul perioadei de ajustare sau la menținerea acesteia la niveluri prudente, sub 60 % din produsul intern brut (PIB), și la aducerea și/sau menținerea deficitului public sub valoarea de referință din tratat de 3 % din PIB pe termen mediu. În cazul în care un stat membru se angajează să realizeze un set relevant de reforme și investiții în conformitate cu criteriile stabilite în Regulamentul (UE) 2024/1263, perioada de ajustare poate fi prelungită cu până la trei ani. Pentru a sprijini elaborarea planurilor bugetar-structurale naționale pe termen mediu respective, la 21 iunie 2024, Comisia a publicat orientări cu privire la informațiile care trebuie să fie furnizate de statele membre în planurile lor bugetar-structurale naționale pe termen mediu și în rapoartele lor anuale privind progresele înregistrate. În conformitate cu articolele 5 și 36 din Regulamentul (UE) 2024/1263, Comisia le-a transmis statelor membre traiectoriile de referință și informații tehnice, după caz. Statele membre trebuie să prezinte planurile lor bugetar-structurale naționale pe termen mediu până la 20 septembrie 2024, cu excepția cazului în care statul membru în cauză și Comisia convin să prelungească termenul cu o perioadă de timp rezonabilă. În conformitate cu cadrele lor juridice naționale, statele membre pot dezbate proiectele lor de planuri pe termen mediu cu parlamentele lor naționale, pot solicita instituțiilor fiscal-bugetare independente să emită un aviz și pot desfășura o consultare a partenerilor sociali și a altor părți interesate de la nivel național.

([4]) Recomandarea Consiliului din 12 aprilie 2024 privind politica economică a zonei euro (JO C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([5]) Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv (JO L 209, 2.8.1997, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([6]) Directiva 2011/85/UE a Consiliului din 8 noiembrie 2011 privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre (JO L 306, 23.11.2011, p. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([7]) Cheltuielile nete astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 2 din Regulamentul (UE) 2024/1263: „cheltuieli nete” înseamnă cheltuielile publice, excluzând (i) cheltuielile cu dobânzile, (ii) măsurile discreționare privind veniturile, (iii) cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii, (iv) cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune, (v) elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și (vi) măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

(6) În 2024, semestrul european continuă să evolueze în paralel cu punerea în aplicare a mecanismului. Implementarea integrală a planurilor de redresare și reziliență rămâne esențială pentru îndeplinirea priorităților de politică din cadrul semestrului european, întrucât planurile respective contribuie la abordarea eficace a tuturor provocărilor identificate în cadrul recomandărilor relevante specifice fiecărei țări și emise în ultimii ani sau la abordarea eficace a unui subset semnificativ al provocărilor respective. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019, 2020, 2022 și 2023 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență care au fost revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241.

(7) La data de 30 aprilie 2021, Slovenia a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 28 iulie 2021, Consiliul a adoptat Decizia de punere în aplicare de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Sloveniei ([8]), care a fost modificată la 16 octombrie 2023 în temeiul articolului 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/241, pentru a actualiza contribuția financiară maximă aferentă sprijinului financiar nerambursabil, precum și pentru a include capitolul privind REPowerEU ([9]). Plata tranșelor este condiționată de adoptarea, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, a unei decizii a Comisiei care să confirme faptul că Slovenia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte implică faptul că nu s-au înregistrat regrese privind jaloanele și țintele anterioare care fuseseră deja atinse.

(8) La 19 iunie 2024, Comisia a publicat raportul de țară din 2024 pentru Slovenia. În raport, Comisia a evaluat progresele realizate de Slovenia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante adresate țării care au fost adoptate de Consiliu în perioada 2019-2023 și a făcut bilanțul implementării de către Slovenia a planului său de redresare și reziliență. Pe baza respectivei analize, în raportul de țară au fost identificate anumite deficiențe, legate de provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Slovenia în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

(9) În conformitate cu datele validate de Eurostat, deficitul public al Sloveniei a scăzut de la 3,0 % din PIB în 2022 la 2,5 % în 2023, în timp ce datoria publică a scăzut de la 72,5 % din PIB la sfârșitul anului 2022 la 69,2 % la sfârșitul anului 2023. Astfel cum s-a anunțat în Comunicarea Comisiei din 8 martie 2023 intitulată „Orientări de politică bugetară pentru 2024”, Comisia face primul pas către deschiderea procedurilor de deficit excesiv bazate pe deficit, în conformitate cu dispozițiile legale existente. La 19 iunie 2024, Comisia a emis un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din tratat. Raportul respectiv a evaluat situația bugetară a Sloveniei, întrucât deficitul public al acesteia planificat pentru 2024 depășește valoarea de referință de 3 % din PIB prevăzută în tratat. Raportul a concluzionat că, având în vedere evaluarea respectivă și după luarea în considerare a avizului Comitetului economic și financiar formulat în temeiul articolului 126 alineatul (4) din tratat, Comisia nu intenționa să propună, în luna iulie 2024, deschiderea unei proceduri de deficit excesiv pentru Slovenia.

(10) La 12 iulie 2022, Consiliul a recomandat ([10]) Sloveniei să întreprindă acțiuni pentru a asigura, în 2023, o concordanță între creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național și o orientare în ansamblu neutră a politicilor fiscal-bugetare ([11]), ținând seama de menținerea sprijinului temporar și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile în fața creșterilor abrupte ale prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. S-a recomandat Sloveniei să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. De asemenea, Sloveniei i s-a recomandat să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și cea digitală, precum și pentru securitatea energetică, ținând seama de inițiativa REPowerEU, inclusiv prin utilizarea mecanismului și a altor fonduri ale Uniunii. Potrivit estimărilor Comisiei, orientarea fiscal-bugetară ([12]) a fost contracționistă în 2023, cu 0,5 % din PIB, în contextul unei inflații ridicate. Creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național (fără măsurile discreționare privind veniturile) în 2023 a avut o contribuție contracționistă de 0,4 % din PIB la

([8]) ST 10612/21 INIT; ST 10161/21 ADD 1.

([9]) Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 16 octombrie 2023 de modificare a Deciziei de punere în aplicare din 28 iulie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Sloveniei (ST 13615/23, ST 13615/23 ADD 1).

([10]) Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022 privind Programul național de reformă al Sloveniei pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Sloveniei pentru 2022 (JO C 334, 1.9.2022, p. 197).

([11]) Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, creșterea potențială a producției pe termen mediu a Sloveniei în 2023, care este utilizată pentru a măsura orientarea fiscal-bugetară, este estimată la 11,5 % în termeni nominali, întemeindu-se pe rata medie de creștere potențială reală pe 10 ani și pe deflatorul PIB din 2023.

([12]) Orientarea fiscal-bugetară este definită ca o măsură a variației anuale a poziției bugetare subiacente a administrației publice. Scopul său este de a evalua impulsul economic generat de politicile fiscalbugetare, atât cele finanțate la nivel național, cât și cele finanțate de la bugetul Uniunii. Orientarea fiscal-bugetară este măsurată ca diferența dintre (i) creșterea potențială pe termen mediu și (ii) variația cheltuielilor primare, fără măsurile discreționare privind veniturile (și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și incluzând cheltuielile finanțate printr-un sprijin nerambursabil (granturi) din mecanism și din alte fonduri ale Uniunii.

orientarea fiscal-bugetară. Aceasta include reducerea cu 0,3 % din PIB a costului măsurilor de sprijin de urgență specifice pentru gospodăriile și întreprinderile cele mai vulnerabile în fața creșterilor abrupte ale prețurilor la energie. Creșterea cheltuielilor curente primare finanțate la nivel național în 2023 a fost în concordanță cu Recomandarea Consiliului din 12 iulie 2022. Cheltuielile finanțate prin granturi în cadrul mecanismului și prin alte fonduri ale Uniunii s-au ridicat la 1,3 % din PIB în 2023. Investițiile finanțate la nivel național au fost de 4,6 % din PIB în 2023, reprezentând o scădere anuală de 0,2 puncte procentuale în comparație cu 2022. Slovenia a finanțat investiții suplimentare din mecanism și din alte fonduri ale Uniunii. Slovenia a finanțat investiții publice pentru tranziția verde și cea digitală și pentru securitatea energetică, de exemplu investiții în infrastructura feroviară, în sursele regenerabile de energie și în prevenirea dezastrelor naturale. Aceste investiții publice sunt finanțate parțial din mecanism și din alte fonduri ale Uniunii.

(11) În previziunile Comisiei din primăvara anului 2024 se estimează că PIB-ul real va crește cu 2,3 % în 2024 și cu 2,6 % în 2025 și că inflația măsurată pe baza indicelui armonizat al prețurilor de consum (IAPC) se va situa la 2,8 % în 2024 și la 2,4 % în 2025.

(12) În previziunile Comisiei din primăvara anului 2024 se estimează un deficit public de 2,8 % din PIB pentru 2024 și, în același timp, o scădere a ponderii datoriei publice în PIB la 68,1 % până la sfârșitul anului 2024. Creșterea deficitului în 2024 reflectă, în principal, creșterea investițiilor publice, inclusiv a cheltuielilor finanțate la nivel național pentru reconstrucția de după inundații, precum și indexarea prestațiilor sociale. Aceasta este compensată parțial de o reducere a subvențiilor, de eliminarea măsurilor aferente reducerii veniturilor care vizau atenuarea impactului prețurilor ridicate la energie și de o creștere temporară a ratei impozitului pe profit. Potrivit estimărilor Comisiei, se preconizează că orientarea fiscal-bugetară va fi contracționistă, cu 0,2 % din PIB în 2024.

(13) Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, în 2024 se preconizează finanțarea prin sprijin nerambursabil (denumit în continuare „granturi”), acordat în cadrul mecanismului, a unor cheltuieli reprezentând 0,7 % din PIB, comparativ cu 0,2 % din PIB în 2023. Cheltuielile finanțate din granturi acordate în cadrul mecanismului vor permite investiții de înaltă calitate și reforme care vor stimula productivitatea, fără a avea un impact direct asupra soldului bugetului public sau a datoriei publice a Sloveniei. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, se preconizează că în 2024 vor fi susținute prin împrumuturi acordate în cadrul mecanismului cheltuieli reprezentând 0,4 % din PIB, comparativ cu 0,1 % din PIB în 2023.

(14) La 14 iulie 2023, Consiliul a recomandat ([13]) Sloveniei să asigure o politică fiscal-bugetară prudentă, în special prin limitarea, în 2024, la maximum 5,5 % a creșterii nominale a cheltuielilor primare nete ([14]) finanțate la nivel național. În momentul execuției bugetelor pentru 2023 și al pregătirii proiectelor de planuri bugetare pentru 2024, statele membre au fost invitate să țină seama de faptul că Comisia va propune Consiliului deschiderea unor proceduri aplicabile deficitelor excesive bazate pe deficit, pe baza datelor privind rezultatul bugetar pentru 2023. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, se preconizează că în 2024 cheltuielile primare nete finanțate la nivel național ale Sloveniei vor crește cu 5,6 % ([15]), situându-se peste rata maximă de creștere recomandată. Aceste cheltuieli suplimentare care depășesc rata maximă de creștere recomandată pentru cheltuielile primare nete finanțate la nivel național corespund unui procent mai mic de 0,1 % din PIB în 2024. Există riscul ca acest lucru să nu fie pe deplin în concordanță cu recomandările Consiliului.

(15) În plus, Consiliul a recomandat Sloveniei să întreprindă acțiuni de eliminare treptată a măsurilor existente de sprijin de urgență în domeniul energiei, utilizând economiile aferente pentru a reduce deficitul public, cât mai curând posibil în 2023 și 2024. Consiliul a recomandat, de asemenea, ca, în cazul în care noi creșteri ale prețului energiei ar face necesară adoptarea de noi măsuri de sprijin sau menținerea celor existente, Slovenia să se asigure că astfel de măsuri de sprijin sunt concepute astfel încât să protejeze gospodăriile și întreprinderile vulnerabile, să fie fezabile din punct de vedere bugetar și să incite în continuare la economisirea energiei. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, costul bugetar net ([16]) al măsurilor de sprijin de urgență în domeniul energiei este estimat la 1,4 % din PIB în 2023 și este previzionat la 0,1 % în 2024 și la 0,0 % în 2025. În special, se presupune că va rămâne în vigoare în 2024 compensația pentru furnizorii de gaze și energie electrică vândute la prețuri stabilite la nivel

([13]) Recomandarea Consiliului din 14 iulie 2023 privind Programul național de reformă al Sloveniei pentru 2023 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Sloveniei pentru 2023 (JO C 312, 1.9.2023, p. 224).

([14]) Cheltuielile primare nete sunt definite ca fiind cheltuielile finanțate la nivel național, excluzând (i) măsurile discreționare privind veniturile, (ii) cheltuielile cu dobânzile, (iii) cheltuielile ciclice cu șomajul și (iv) măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

([15]) Acestea țin seama de ponderea de 0,7 % din PIB a măsurilor cu caracter excepțional din 2024, legate de costurile aferente măsurilor de urgență pe termen scurt luate pentru reconstrucția în urma inundațiilor din august 2023 (precum și de cheltuielile de 0,4 % din PIB în 2023 care au fost suportate din aceeași cauză). În plus, se preconizează că din Fondul de solidaritate al Uniunii vor fi suportate costuri aferente măsurilor de urgență în valoare de 0,15 % din PIB în 2023, 0,3 % din PIB în 2024 și 0,15 % din PIB în 2025. La 14 iulie 2023, Consiliul a făcut referire, de asemenea, la inundațiile devastatoare care au lovit Italia în mai 2023 și a fost de acord să fie luat în considerare costul sprijinului de urgență direct legat de inundațiile respective în evaluările ulterioare ale conformității și să se considere, în principiu, că sprijinul respectiv constituie măsuri cu caracter excepțional și temporare. O abordare similară a fost urmată și în ceea ce privește inundațiile devastatoare care au lovit Slovenia în august 2023.

([16]) Această cifră reprezintă nivelul costului bugetar anual al măsurilor respective și include veniturile și cheltuielile și, după caz, exclude veniturile provenite din impozitele pe profiturile excepționale aplicate furnizorilor de energie.

administrativ, însă impactul acesteia va fi minor. Dacă economiile aferente ar fi utilizate pentru a reduce deficitul public, astfel cum a recomandat Consiliul, respectivele previziuni ar presupune o ajustare fiscal-bugetară de 1,3 % din PIB în 2024, în timp ce cheltuielile primare nete finanțate la nivel național ([17]) aduc o contribuție contracționistă la orientarea fiscal-bugetară, de 0,1 % din PIB în anul respectiv. Măsurile de sprijin de urgență în domeniul energiei au fost eliminate progresiv în 2023 și 2024. Acest lucru este în concordanță cu recomandările Consiliului. Cu toate acestea, se preconizează că economiile care vor rezulta nu vor fi utilizate în întregime pentru reducerea deficitului public. Există riscul ca acest lucru să nu fie în concordanță cu recomandarea Consiliului.

(16) În plus, Consiliul a recomandat, de asemenea, ca Slovenia să mențină investițiile publice finanțate la nivel național și să asigure absorbția eficace a granturilor acordate în cadrul mecanismului și a altor fonduri ale Uniunii, în special pentru a promova tranziția verde și cea digitală. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, investițiile publice finanțate la nivel național vor crește de la 4,6 % din PIB în 2023 la 5,3 % din PIB în 2024. Acest lucru este în concordanță cu recomandările Consiliului. Totodată, se preconizează că cheltuielile publice finanțate din veniturile obținute din fondurile Uniunii, inclusiv din granturile acordate în cadrul mecanismului, vor rămâne stabile, la 1,3 % din PIB în 2024, comparativ cu tot 1,3 % din PIB în 2023.

(17) Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data la care s-au formulat previziunile și în ipoteza menținerii politicilor actuale, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2024, deficitul public ar urma să ajungă la 2,2 % din PIB în 2025. Scăderea deficitului în 2025 reflectă, în principal, introducerea unei noi contribuții pentru îngrijirea pe termen lung, care urmează să fie percepută începând din iulie 2025 și care se preconizează că va duce la o creștere a contribuțiilor sociale cu aproximativ 0,4 % din PIB. Reducerea treptată a cheltuielilor pentru reconstrucția de după inundații va avea un impact asupra investițiilor publice, care se preconizează că vor scădea cu 0,4 puncte procentuale, ajungând la 5,4 % din PIB. Se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 66,4 % până la sfârșitul anului 2025.

(18) Se preconizează o creștere substanțială a costurilor legate de îmbătrânirea populației în Slovenia, lucru care va duce la creșterea cheltuielilor cu asistența medicală, îngrijirea pe termen lung și pensiile în următoarele decenii. Planul de redresare și reziliență conține deja o serie de măsuri de sprijinire a sustenabilității bugetare. Pe lângă planul de redresare și reziliență, ar fi important să se monitorizeze cheltuielile pentru a asigura caracterul adecvat și sustenabilitatea fiscală a protecției sociale. Analizele cheltuielilor ar putea fi utilizate pentru a identifica domeniile în care cheltuielile sunt mai puțin prioritare sau ineficiente. Fondurile eliberate ar putea fi apoi realocate pentru a aborda noile provocări fiscale, inclusiv cele din domeniul protecției sociale. Pentru a se asigura faptul că cheltuielile devin mai eficace, ar fi crucial ca măsurile ulterioare să fie puse în aplicare rapid și să fie coerente cu reformele structurale în curs.

(19) Ponderea impozitelor în PIB în Slovenia rămâne sub media Uniunii, iar componența acestora nu este foarte favorabilă creșterii. Tranșa superioară a impozitului pe venitul persoanelor fizice și sarcina fiscală asupra costului forței de muncă pentru diferite niveluri ale veniturilor rămân printre cele mai ridicate din Uniune, în timp ce impozitele pe proprietate, inclusiv impozitele recurente pe proprietate, rămân foarte scăzute, cu o pondere mai mică decât jumătate din media Uniunii. Reducerea sarcinii fiscale asupra costului forței de muncă ar reduce costurile forței de muncă, ar stimula cererea de forță de muncă și ar îmbunătăți competitivitatea. Salariile nete mai mari ar putea stimula oferta de forță de muncă. Deși ponderea veniturilor din taxele de mediu este peste media Uniunii, sistemul fiscal ar putea fi utilizat pentru a promova și mai mult obiectivele verzi, inclusiv prin aplicarea principiului „poluatorul plătește”.

(20) Investițiile publice din Slovenia se situează peste media Uniunii și au crescut în ultimii ani. Cu toate acestea, eficacitatea și eficiența lor ar putea fi îmbunătățite printr-o mai bună coordonare a planificării investițiilor publice între sectoare și ministere. Un set coerent de documente de planificare pe termen lung și un plan integrat pe termen mediu pentru investițiile potențiale ar constitui, de asemenea, instrumente de îmbunătățire a eficienței investițiilor publice, inclusiv a prioritizării proiectelor în conformitate cu prioritățile naționale și europene. Acest lucru ar contribui, de asemenea, la creșterea potențialului de creștere și a sustenabilității fiscale a țării.

(21) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul respectiv, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc și care urmează să fie puse în aplicare până în 2026. Se preconizează că aceste reforme și investiții vor contribui la abordarea eficace a tuturor provocărilor identificate în recomandările relevante adresate țării sau a unui subset semnificativ al provocărilor respective și în Planul său național privind energia și clima. În

([17]) Această contribuție este măsurată ca variație a cheltuielilor publice primare, excluzând (i) impactul bugetar incremental al măsurilor discreționare privind veniturile, (ii) măsurile cu caracter excepțional, (iii) cheltuielile ciclice cu șomajul și (iv) cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din mecanism și din alte fonduri ale Uniunii, în raport cu rata de creștere potențială medie a PIB-ului nominal pe termen mediu (10 ani), exprimată ca procent din PIB-ul nominal.

acest interval scurt de timp, este esențial să se continue cu rapiditate implementarea efectivă a planului de reforme și investiții, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, pentru a stimula competitivitatea pe termen lung a Sloveniei prin tranziția verde și tranziția digitală, asigurându-se în același timp echitatea socială. Pentru ca Slovenia să își poată îndeplini angajamentele asumate în planul de redresare și reziliență până în august 2026, este esențial ca țara să continue punerea în aplicare a reformelor și să accelereze investițiile prin abordarea provocărilor relevante, asigurând în același timp o capacitate administrativă solidă. Implicarea sistematică a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali, a societății civile și a altor părți interesate relevante rămâne esențială pentru a asigura asumarea pe scară largă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență.

(22) În cadrul evaluării la jumătatea perioadei a fondurilor politicii de coeziune, în conformitate cu articolul 18 din Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului ([18]), Slovenia trebuie să revizuiască fiecare program sprijinit prin Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul social european Plus (FSE+), Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă (FTJ) până în martie 2025, ținând seama, printre altele, de provocările identificate în recomandările specifice adresate țării în 2024 și de Planul național privind energia și clima. Respectiva revizuire stă la baza alocării definitive a fondurilor Uniunii incluse în fiecare program. Slovenia a înregistrat progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune și a Pilonului european al drepturilor sociale, dar există în continuare provocări și disparități semnificative între regiunea capitalei și restul țării. Este esențial să se accelereze ritmul de punere în aplicare a programelor politicii de coeziune și să se consolideze capacitatea administrativă la nivel național și regional. Prioritățile convenite în cadrul programelor politicii de coeziune sunt în continuare relevante. În afară de măsurile legate de capacitatea administrativă, este deosebit de important să se continue efectuarea de investiții verzi, în special de investiții care să finanțeze măsurile de asigurare a protecției împotriva inundațiilor și măsurile de atenuare a schimbărilor climatic, prioritizând soluțiile bazate pe natură. Este la fel de important să se continue investițiile în transportul durabil pentru a reduce dependența puternică de autoturismul personal pentru a face naveta. Rămâne esențială punerea în aplicare a planurilor teritoriale pentru o tranziție justă, care sprijină eliminarea treptată a cărbunelui. Rămân pertinente parteneriatele public-privat în domeniul cercetării și dezvoltării (C&D) ce vizează creșterea productivității muncii. În plus, este important să se promoveze învățarea în rândul adulților, inclusiv în ceea ce privește competențele digitale și verzi, precum și politicile active în domeniul pieței forței de muncă, modernizând și digitalizând, în același timp, serviciile sociale și serviciile de pe piața forței de muncă. Reprezintă o prioritate accelerarea dezinstituționalizării și dezvoltarea unor servicii sociale axate pe comunitate care să fie de calitate, adecvate și accesibile, în special în ceea ce privește îngrijirea pe termen lung, pentru a sprijini incluziunea socială. Slovenia ar putea, de asemenea, mobiliza platforma „Tehnologii strategice pentru Europa”, instituită prin Regulamentul (UE) 2024/795 al Parlamentului European și al Consiliului ([19]), pentru a stimula investițiile în dezvoltarea și fabricarea de tehnologii curate și eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, în special în sectorul energiei din surse regenerabile și al încălzirii.

(23) Pe lângă provocările economice și sociale abordate în planul de redresare și reziliență și în alte fonduri ale Uniunii, Slovenia se confruntă cu o serie de provocări suplimentare legate de sustenabilitatea finanțelor sale publice, de deficitul de competențe și de forță de muncă, precum și de investițiile limitate în capitalul de risc, în C&D și în inovare.

(24) Testul din 2022 al Programului pentru evaluarea internațională a elevilor (PISA) a evidențiat o deteriorare semnificativă a competențelor de bază (în special în ceea ce privește competențele de citire și matematica). Creșterea ponderii elevilor în vârstă de 15 ani cu rezultate slabe și scăderea numărului de elevi cu rezultate foarte bune în domeniul matematicii și al citirii pot avea un impact negativ asupra ofertei de competențe în Slovenia și asupra competitivității Sloveniei în viitor. Reforma în curs a programelor școlare ar putea include, de asemenea, măsuri de consolidare a competențelor de bază și a competențelor verzi și digitale, precum și măsuri privind învățarea limbilor străine și de îmbunătățire a competențelor antreprenoriale și financiare. În plus, s-ar putea lua măsuri pentru ca profesia de pedagog să devină mai atractivă.

(25) Potrivit Raportului EURES privind deficitele și excedentele de forță de muncă în 2023, elaborat de Autoritatea Europeană a Muncii în 2024, multe sectoare s-au confruntat cu deficite de forță de muncă. Același lucru este confirmat de rezultatele sondajului Comisiei privind încrederea întreprinderilor și a consumatorilor, care arată că directorii de întreprinderi din industria slovenă raportează începând cu mijlocul anului 2021 faptul că deficitul de forță de muncă reprezintă un factor foarte puternic de limitare a activității. Totodată, procentul posturilor vacante este, de asemenea, mai mare decât media Uniunii. În pofida măsurilor luate în cadrul planului de redresare și reziliență, există în continuare întârzieri semnificative în ceea ce privește candidaturile pentru posturi înaintate de lucrătorii străini, din cauza cerințelor legale excesiv de greoaie. Deficitul de forță de muncă și de competențe frânează

([18]) Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([19]) Regulamentul (UE) 2024/795 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 februarie 2024 de instituire a platformei „Tehnologii strategice pentru Europa” (STEP) și de modificare a Directivei 2003/87/CE și a Regulamentelor (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 și (UE) 2021/241 (JO L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

deja investițiile și producția, în special în industrie. De asemenea, acesta obstrucționează furnizarea fără sincope a serviciilor, inclusiv a serviciilor de asistență medicală și de îngrijire pe termen lung. Prin urmare, pentru a stimula competitivitatea și creșterea, este esențial să se sporească oferta de forță de muncă, inclusiv prin stimularea în continuare a participării pe piața forței de muncă, să se atragă lucrători din țări terțe și să se consolideze integrarea lucrătorilor migranți pe piața forței de muncă și în societate.

(26) Cheltuielile publice pentru cercetare, cheltuielile pentru inovare, altele decât cele legate de cercetare, efectuate de întreprinderi și cheltuielile pentru inovare per angajat sunt încă relativ reduse în Slovenia. Investițiile de capital de risc în raport cu PIB-ul sunt, de asemenea, reduse, în special în comparație cu media Uniunii, afectând dinamismul întreprinderilor și, prin urmare, capacitatea de inovare și de creștere a întreprinderilor. La rândul său, acest lucru obstrucționează competitivitatea Sloveniei. Îmbunătățirea în continuare a condițiilor pentru capitalul de risc ar putea contribui la atragerea într-o măsură mai mare a capitalului străin și la extinderea întreprinderilor nou-înființate inovatoare.

(27) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, în 2024 Consiliul a recomandat statelor membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare Recomandarea pentru 2024 privind zona euro. În ceea ce privește Slovenia, recomandările 1, 2 și 3 contribuie la punerea în aplicare a primei, a celei de a doua, a celei de a treia și a celei de a patra recomandări cuprinse în Recomandarea pentru 2024 privind zona euro,

RECOMANDĂ ca, în 2024 și în 2025, Slovenia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să prezinte planul bugetar-structural pe termen mediu în timp util. În conformitate cu cerințele Pactului de stabilitate și de creștere reformat, să limiteze creșterea cheltuielilor nete ([20]) în 2025 la o rată compatibilă cu, printre altele, plasarea datoriei publice pe o traiectorie descendentă plauzibilă pe termen mediu și cu menținerea deficitului public sub valoarea de referință de 3 % din PIB prevăzută în tratat. Să asigure sustenabilitatea fiscală a protecției sociale și să reechilibreze veniturile fiscale către surse mai favorabile creșterii și mai sustenabile. Să îmbunătățească eficiența cheltuielilor publice prin efectuarea de analize ale cheltuielilor și printr-o mai bună gestionare a investițiilor publice.

2. Să consolideze capacitatea administrativă de gestionare a fondurilor Uniunii, să accelereze investițiile și să mențină ritmul de implementare a reformelor. Să abordeze provocările relevante care apar, pentru a permite punerea în aplicare continuă, rapidă și eficace a planului de redresare și reziliență, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, asigurând finalizarea reformelor și a investițiilor până în august 2026. Să accelereze punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune. În contextul evaluării la jumătatea perioadei a programelor respective, să continue să se concentreze asupra priorităților convenite, luând în considerare, în același timp, oportunitățile oferite de inițiativa platformei „Tehnologii strategice pentru Europa” în scopul de a îmbunătăți competitivitatea.

3. Să consolideze competitivitatea prin stimularea într-o măsură și mai mare a creșterii nivelurilor competențelor, asigurând faptul că reforma în curs a programelor școlare contribuie și la consolidarea competențelor de bază, prin abordarea deficitului de forță de muncă și prin promovarea dinamismului întreprinderilor și a creării de întreprinderi cu creștere puternică prin îmbunătățirea condițiilor pentru investițiile în capital de risc și pentru investitorii instituționali, precum și prin investiții în cercetare, dezvoltare și inovare.

Adoptată la Luxemburg, 21 octombrie 2024.

Pentru Consiliu

Președintele

NAGY I.

([20]) Conform articolului 2 punctul 2 din Regulamentul (UE) 2024/1263, „cheltuieli nete” înseamnă cheltuielile publice, excluzând cheltuielile cu dobânzile, măsurile discreționare privind veniturile, cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii, cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune, elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.